

Hazafias Népfrent-nagygyűlések Nagykanizsán és Kaposvárott

Vasárnap, a szegedivel egyidőben Nagykanizsán és Kaposvárott is Hazafias Népfrent nagygyűléseket rendeztek. A nagykanizsai nagygyűlésen Hegedűs András elvtárs, a Minisztertanács

elnöke mondott beszédet a város és Zala megye dolgozóinak előtt. A kaposvári nagygyűlésen Ács Lajos elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a Központi Vezetőség

titkára, Somogy megyei országgyűlési képviselő mondott beszédet és felszólalt Erdei Ferenc elvtárs, a Minisztertanács elnöke helyettese is.

Hegedűs András elvtárs beszéde

Hegedűs elvtárs Nagykanizsán mondott beszédében mindenekelőtt azokat a problémákat ismertetette a dolgozókkal, amelyek népgazdaságunk fejlesztésében állnak előttünk. „A tetteknek — mondotta — elsősorban a népgazdaság fejlesztésére kell irányulniuk. A népgazdaság fejlődésétől függ számos egyéb kérdésünk megoldása. Szocialista fejlődésünk lehetőséget nyújt arra, hogy a dolgozók közkinccsávé tegyünk mindazt, amit a technika és a tudomány az élet megkönnyítésére nyújtani tud. Ehhez azonban fejleszteni kell népgazdaságunkat, többet és olcsóbban kell termelni”. Hegedűs elvtárs ismertetette beszédében a Minisztertanács döntését, mely szerint komoly anyagi áldozatok árán is korszerűsítjük olajtermelésünket és növeljük a kutatásra fordított összeget. Majd az élet színvonal emelésének másik fontos feltételére, a mezőgazdasági termelés növelésére fordította szavait. Hangsúlyozta, hogy létre kell hoznunk és fejleszteni kell a szövetkezeteket, de arra kell törekednünk, hogy a szövetkezeti mozgalom fejlődése minél kevesebb kezdeti nehézséggel járjon és az új szövetkezetek minél gyorsabban megizmosodjanak. A Minisztertanács ennek elősegítésére úgy határozott, hogy a szövetkezetek számára, főként építkezésre és talajjavításra, kedvező feltételekkel hosszú lejáratú hitelt nyújt; ugyanakkor a régi hitelek nagy részét, amelyek neheztelték a szövetkezetek megerősödését, szintén hosszú lejáratú hitelekbe változtatja. Azt is lehetővé kívánják tenni, hogy a szövetkezetek tejtermékeket készíthessenek, saját maguk értékesíthessék a beadási és értékesítési tervek teljesítése után fennmaradó húst, ezáltal javuljon a falu hússzállítása. Mindezeket túl a kormány lehetővé teszi a szövetkezeteknek, hogy bizonyos számban teherautókat, univerzál traktorokat és pótkocsikat vásárolhassanak.

A tanácsokról szólva felvetette a szocialista törvényesség kérdését és szóvá tette, hogy különösen gyakoriak még a törvényesítések a lakáskérdésekben; épp ezért intézkedést hozott a Minisztertanács legutóbbi ülésén, amely szabályozza a lakásügyi gyakorlatot.

A magyar-jugoszláv kapcsolat fejlődését ismertetve a következőket mondotta: „Mélyen sajnáljuk, hogy pártunk és a kormány is félrevezetett — hamis rágalomokkal illetve a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége vezetőit. Az utóbbi két évben felülvizsgáltuk mindazokat az állításokat, amelyeken a rá-

galmak épültek, és megállapítottuk, hogy ezeknek semmi alapja nem volt”. Majd bejelentette, hogy szombaton kapott értesítést a kormány arról, hogy a jugoszláv kormány elfogadta javaslatunkat, követéseink kölcsönösen nagykoverti rangra való emeléséről. Úgy véljük — folytatta — lehetőség van arra is, hogy a két ország között újra visszaállítsuk a kis-határszéli forgalmat.

Ács Lajos elvtárs beszéde

Ács Lajos elvtárs Kaposvárott mondott beszédében kijelentette a párt Központi Vezetősége és Politikai Bizottsága nevében, hogy a júliusi párhátrózatok útjáról semmi sem téríthet le bennünket. A Központi Vezetőség legutóbbi ülése — mondotta — a párt történetének jelentős szakaszát zárta le. Ebben a korszakban a legfőbb hiba az volt, hogy meglazult a párt kapcsolata a dolgozó tömegekkel. Nem igaz azonban — folytatta —, hogy pártunk munkáját az elmúlt időszakban csak a hibák jellemezték. Pártunk történelmi érdemeit senki sem tagadhatja és nem homályosíthatjuk el a hibák sem. Bejelentette, hogy a Politikai Bizottság javaslatot intézett a kormányhoz, hogy engedélyezze

a hazatérést és nyújtsanak anyagi segítséget a déli határsávból kitelepített lakosoknak. A nemzeti kisebbségek problémájáról szólva kijelentette: bármilyen nemzetiségű is legyen valaki, nyugodt lehet afelől, hogy a jövőben semmiféle sérelem nem éri emiatt. Beszédében hosszasan fejtegette a szocialista demokrácia jellegét, kijelentve, hogy semmi cím alatt sem engedhetünk meg ezután sem, hogy a demokrácia ürügye alatt az egykori földbirtokosok, gyárosok, csendőrök szót emelhesse a nép ellen. „A párt és a kormány — mondotta végül — az elkövetkező években támogatni fog mindent, ami a nép javát szolgálja”.

Erdei Ferenc elvtárs beszéde

Erdei Ferenc elvtárs, a Minisztertanács elnökhelyettese felszólalásában főként a mezőgazdaság kérdéseivel foglalkozott. „A jövőre nézve félreérthetetlenül leszögezhetjük — mondotta —, hogy állami tevékenységgel és fokozottan előmozdítjuk a termelés növekedését, a termelés színvonalának emelkedését. Ugyanakkor nincs szó arról, hogy a várható többletermés arányában növelni akarjuk akár a beadási, akár az adóterheket”. Kijelentette, hogy a párt és a kormány az egyéni gazdálkodók termelésének növelése mellett elsősorban a termelőszövetkezeti gazdálkodásban látja a mezőgazdasági termelés fejlesztésére irányuló céljaink elérését. Majd ismertetette a kormány intézkedéseit, a termelőszövetkezetek szállítási nehézségeinek megoldásáról és a földjáradék fizetéséről.

„A földjáradékot nemcsak általában kell fizetni — mondotta —, hanem a földadó levonása nélkül kell kifizetni”. A termelőszövetkezetek építkezéseit támogatja a Minisztertanács határozata. Többek között bejelentette Erdei elvtárs, hogy az országgyűlés elé kerül az idős termelőszövetkezeti tagok biztosítási törvény is. Mivel a ma is érvényben levő mintaalapszabály meglehetősen gátolja a helyi gazdálkodás kialakítását, a termelőszövetkezeti tagok akaratának érvényesülését. A termelőszövetkezetek mellett sokkal nagyobb gondot kíván fordítani a kormány a földművelőszövetkezeti mozgalomra, a szövetkezetek különböző alacsonyabb formáira is.

Jugoszláv lapok Gerő elvtárs cikkéről és Hegedűs elvtárs beszédéről

Belgrád: A hétfői jugoszláv lapok részletesen ismertetik Gerő Ernőnek, az MDP Központi Vezetősége első titkárnak a Pravda vasárnapi számában megjelent cikkét. A Borba kiemeli: „Gerő Ernő rámutat, hogy kezdeményező lépések történtek a kapcsolatok felvételére a Jugoszláv Kommunista Szövetségével”. A Politika a „Hazafias Népfrent

szerképének növelése Magyarországon” címmel ismerteti a cikket.

Hegedűs András beszédéről szóló tudósításának a Borba a következő címet adja: „Hegedűs András hangsúlyozta a jóviszony szükségességét Jugoszláviával”. A Politika kiemeli: „A magyar kormány engedélyezte a határmenti területekről 1949-ben kitelepített személyek visszatérését”.

Kossuth-díjas tudósok a Német Kommunista Párt betiltásáról

Mélysegesen elítélem...

Fodor Gábor kétszeres Kossuth-díjas akadémikus, a Szegedi Tudományegyetem Szerviskémiai Intézetének vezetője, a következőket mondotta a Német Kommunista Párt betiltásával kapcsolatban:

— Nem vagyok jogász, s így nem tudom áttekinteni azt az okfejtést, amely alapján ezt az ítéletet meghozták. Azonban életemben az emlékezetemben él egy másik pör, a Reichstag-pör, amelyben szintén hoztak ítéletet, látszólagos jogi érvek alapján, de ezeket a „jogi érveket” a történelem megsemmisítette.

— Aggodalommal fogadok minden olyan jelenséget, ami a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozza. Nem tudom megérteni, mi lehet az alkotmányellenes egy olyan párt programjában, amely egyik közeli főcéljául Németország békés újraegyesítését tűzte ki. Méginkább megdöbbentem és értetlenül állok azzal a ténnyel szemben, hogy a békemozgalmat is betiltották Nyugat-Németországban. Az az aggodalom, hogy e határozatok semmiképpen sem szolgálják a békés egymás mellett élés általunk annyira nagyrabecsült eszméinek ügyét, s ezért a nyugat-németországi kommunista párt betiltásával kapcsolatos ítéletet a magam részéről mélysegesen elítélem.

Felháborítónak tartom...

Kalmár László, a Szegedi Tudományegyetem Kossuth-díjas matematikusa, az Akadémia levelező tagja, a következőket mondotta a Német Kommunista Párt betiltásával kapcsolatban:

— Felháborítónak tartom, hogy akadnak emberek a Német Szövetségi Köztársaságban, akik Hitler uralomrajutásának első pillanatait, Németország legsötétebb napjait idézik fel. Annakidején Hitler is a Német Kommunista Párt megsemmisítésére törekedett. A munkásság igazi pártja azonban túlélté Hitler, s a kommunizmus, a demokratikus mozgalmak ellen indított hajszát a hitlerizmus bukásához vezetett.

— A magam részéről szintén csatlakozom ahhoz a tiltakozó mozgalomhoz, amely a Német Kommunista Párt betiltásával kapcsolatban egyre nagyobb méreteket ölt. Tiltakozom, mert olyan demokratikus párt betiltásáról van szó, amely a német nép érdekében, a békéért, Németország békés egyesítéséért harcol. Tiltakozom, mert a békemozgalom betiltása, a kommunizmus ellen indított hajszát mutatja, hogy Nyugat-Németországban Hitler egyáltalán nem dicső útjára léptek. Bizom azonban abban, hogy a népek megakadályozzák Adenauert, hogy messze menjen ezen az úton.

Visszaérkezett Romániából a Ploestiben járt szegedi küldöttség

Dénes Leó elvtárs, a küldöttség vezetőjének nyilatkozata

Szombaton, 25-én délután visszaérkezett Romániából a Ploestiben járt szegedi küldöttség. Május 1-én járt Szegeden Ploesti küldöttsége, és viszonzásul meghívták városukba a szegedieket. A szegedi küldöttség vezetője Dénes Leó, a Városi Tanács vezérhajtó bizottságának elnöke volt, tagjai pedig Németh Károly, a megyei pártbizottság első titkára, Ladányi Benedek, a szegedi városi pártbizottság első titkára, Papp Sándor, a megyei tanács vezérhajtó bizottságának elnöke, Forgó László, a hódmezővásárhelyi pártbizottság első titkára, Széler Ferenc, a Szegedi Városi Tanács ipari osztályának vezetője, Bárdos Miklós, a Szegedi Városi Tanács város- és községgazdálkodási osztályának vezetője és Horváth József, a Szabad Nép délmagyarországi állandó tudósítója. A küldöttség augusztus 18-án, szombaton reggel in-

dult Szegedről, Ploestiben töltötte augusztus 23-át, a román nép felszabadulásának ünnepét és 25-én délután érkezett vissza Szegedre.

Dénes Leó elvtárs, a küldöttség vezetője útiről a következőket mondotta:

— Szeged és a szegedi delegáció iránt nagy szeretet és érdeklődés mutatkozik Ploestiben. Ploesti nagyjövő város, a kormány hatalmas ipari beruházásokat fordít fejlesztésére. A háborúban egyébként ez a román város szenvedett legtöbbet.

Igen barátságosan fogadtak bennünket, bemutatták a várost, szó szerint értve: az egész várost, mert még repülőgépre is ültettek bennünket, hogy többet lássunk. A román elvtársak vendégiszerelete úgyszólván utólráhetetlen volt. Tapasztalatokkal bővebben gazdagodva térünk haza, mert alaposabban tanulmányoztuk a város vezet-

sét, a városfejlesztést és városgazdálkodást.

— Felejtethetetlen volt a román nép nagy nemzeti ünnepe, felszabadulása évfordulóján a városban rendezett ünnepség is. Mi a tribünről néztük végig a színpompás, nagyszabású felvonulást. A román elvtársak mindig tartogattak valami váratlan meglepetést. A felvonulás alkalmával akkor ért bennünket a meglepetés, amikor a tribün mögé helyezték ágyúteget váratlanul leadta az ünnepet meglehetősen tizenkét óráig. Erre már igazán nem számítottunk...

— Összefoglalva: nagyon tanulságos és hasznos volt ez a látogatás, amely ismét barátságunkat erősítette a testvéri román néppel. És úgy tapasztaltuk, hogy a barátság kölcsönösen erősödött velük.

A Délmagyarországban a küldöttség tagjai később beszámolóink részletesebben utunk tanulságairól, benyomásairól.

ÉPÍTŐIPARI GONDOK

Hosszadalmas ügyintézés — Feledésbe ment egy jó kezdeményezés — Őrizetlen hagyott építőanyagok

Tíznapos határidő-megrovíttással fejezte be Orosz Bálint kőműves-brigádja Székkutason a csikóistálló építését. A bajai 36 lakásos kétemeletes bérháznál a szegedi kőművesek már a tetőszervezetet építik. A válaszfalakat is felhúzták és nagy munkaterületet adtak át a vízvezeték-szerelőknél és villanyszerelőknél. Az egész munka előreláthatólag két és fél hónappal a határidő előtt befejezést nyer. Ez nagyon szép eredmény a Csongrád megyei Építőipari Vállalat dolgozóiól.

A dokok azonban nem mennek mindenütt ilyen simán. Ne menjünk messzire, csak a kendergyári építkezésig. A műszaki osztály gyorsítani szeretné a munka elvégzésének ütemét, ahol csak lehet, gépeket alkalmaznak.

A brundaruhoz fordítókongra, a több mint 4 tonnás súlyú előregyártott épületelemek megmozgatásához viszont portálدارu-ra lenne szükség.

Eddig hiábavaló volt az anyagbeszerző és a műszakiak minden próbálkozása. Kézés az előregyártott vasbeton-gerenda is és emiatt két-három hónapot állnak a kőművesek.

Különösen a gépek beszerzése körülményes. A főgépész megírja az öt példányból álló igénylést, s elküldi

az Építésügyi Minisztérium IV-es Igazgatóságához. Itt iktatják, s letépi az egyik példányt. A többi elküldik az ÉM. VI-os Gépesítési Főosztálynak. Az előbbi „műveleteket” itt is, a Gépesítési Trósznél, majd az ÉMUK-nál is elvégzik. Az utolsó megmaradt példányt most már elküldik Kecskemétre. Innen azután elküldik a gépet a Csongrád megyei Építőipari Vállalatnak. Persze, mindez a kálvária három hónapig tart, s mire az igényelt gép megérkezik valamelyik építkezésre, legtöbb esetben már nincs ott rá szükség.

Itt csupán az a kérdés, lehetne-e egyszerűbb igénylést bevezetni? Próbálkozott már az Építőipari Vállalat habarcskeverőgéppel beszerzésével is. Hosszú huzavona után végre elküldték a gép vázát, amely fogaskerekek, láncok és motor hiányában nem használható.

Több hónapba kerülne, mire a szükséges alkatrészeket elkészítenék, talán a fagy is beköszöntené addig.

„Olcsóbbá tenni az építkezést — jelszóval Király József főgépész versenyt kezdeményezett az év januárjában az ország építőipari főgépészei között.

A minisztériumból azt az ígéretet kapták, hogy negyedévenként értékeli majd a versenyt.

Az Építésügyi Minisztérium egyszer táviratban megkérte az eredményeket, de azután semmi sem történt. Elmult az első negyedév, a második, s a harmadik is a vége felé közeledik, de még most sem tudja Király Lajos, hogy az első negyedév eredményei alapján első, vagy utolsó-e a versenyben. Kíváncsiak lennénk arra, miért adminisztráltak el a jó kezdeményezést.

Az építkezések olcsóbbá tételéhez tartozik a takarékoskosság is. Az építőmunkások többféle mozgalmat indítottak már el, kisebb-nagyobb sikerrel. Nemrégiben azonban egy furcsa takarékoskosság látott napvilágot: az Építésügyi Minisztérium egyik rendelkezése, melynek alapján a Csongrád megyei Építőipari Vállalat több munkahelyén most nincs éjjeliőr. Így avatlatlan kezeknek kiszolgáltatva hever sok értékes és nehezen beszerezhető építőanyag.

Mire befejeződik egy-egy építkezés, az építőanyag nagy része nem az épületben, hanem az építkezéstől közelebb-távolabb lévő házakban, utcákban található meg.

Vannak tehát problémák az építőiparban, és ezeket valahogy azért meg kellene oldani. Ha nem is máról holnapra, de azért mégis sürgősen.

Rumjancev-ügy

Jegyzetek egy nagyiskolai szovjet filmről

Rumjancev-ügy, de lehetne Kovács, vagy akár Mrck-ügy is. Mindenki kerülhet Rumjancevhez hasonló helyzetbe, csak talán nem mindenütt lenne ilyen szerencsés a befejezés, vagy nem állnak ki ilyen sokan a hűség próbáját. Ő, mennyivel kevesebb is elég volt, hogy egy barátról megfeledkezzünk! Csak annyi, hogy valaki megtagadja: nem jól áll az ügye, vagy nem jól „fekszik” az illető a főnöknél... S a tegnapi barátnak még a köszönését sem fogadtuk szívesen.

Egyszerű köznap emberek életéről szól ez a film. Rumjancevet, egy teherfuvar vállalat fiatal sofőrt, téves látszat miatt — ő szállítja gépkocsiján főnöke parancsára a lopott árut — letartóztatja a rendőrség. Rumjancev élete eddig sima, tiszta volt. Vannak barátai, szerelme, jószívű munkatársai. De vajon most ki tart ki a bajba jutott barát mellett, ki állja ki a hűség próbáját?

Ez a film legfőbb mondanivalója. Mindenki megméretik ezen a hűség és emberség próbán. Vannak, akik könnyűnek bizonyulnak e nagyon is látható mérleg: barátságuk talmi volt csupán, de vannak, akik kiállják a hűség próbáját. Ezek közé tartozik Rumjancev szerelme, Kláva is.

Közben néhány egyszerű emberrel ismerkedünk meg, s köztük életreszóló barátságot, másoktól, a becsutlen gazemberektől viszont örökre elfordulunk. Látunk melegsívű rendőrszűt, ám olyan állami tisztviselőt is, aki nem érdemelte meg, hogy az államhatalmat képviselje. Látunk jót, rosszat, nemeset, hazugot, mint ahogy az életben is van.

Persze nem hibátlan alkotás még a Rumjancev-ügy sem. A sokszor egész kiváló produkáló rendezői megoldások mellett néhol még vissza siklik a cselekmény a szokásos bűnügyi vágányra. S még a sok színnel jellemzett rendőrzalezredes alakját is olyan, már-már sablonná me-

revedett jellemzések torzítják, mint: minden nyomozó parancsnoknak fáj a szíve, nem vacsorázik, s legalább három napig nem alszik.

Régen vártuk már ezt a filmet, s most, hogy itt van, örömmel üdvözöljük. Nemcsak a hosszú ideig megtorpan, s most új magasságok felé törő szovjet filmgyártás — a Zsurbín-család után — első biztató jelét üdvözöljük benne, hanem a filmből áradó új szellemet is. Hogy a nép és az államhatalom végre egy legyen, amit olyan szépen fogalmaz meg a rendőrzalezredes a film egyik jelenetében: „Miért is lennének mi itt, ha csak az emberekről a rosszat tudnánk”.

S. P.

Egy kiló helyett — 90 deka

Jóízű és egészséges a rozskenyér. Ezért, s talán azért is, mert olcsóbb, mint a búzakenyér, — egy kiló ára 2.40 — ezen élek. A kenyérboltokban, az üzletekben egy kilós kis veknik formájában kapják meg a fogyasztók a rozskenyeret. Próbaként odahaza mindig megmértem a kenyeret, s legfőbbször 2—3 dekával

val kevesebb volt. Augusztus 16-án a Lenin utcai kenyérboltban vásároltam egy rozskenyert. Amikor lemértem, kiderült, hogy 90 deka, tehát tíz dekával kevesebb. Sok rozskenyér fogyasztó dolgozó nevében kérem a Sütőipari Vállalat dolgozóitól, ne károsítsák meg a vásárlókat!

Lengyel János